

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 16 września 1982 r.

w sprawie inwalidów i osób niepełnosprawnych.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — uznając, iż inwalidom i osobom niepełnosprawnym należy zapewnić możliwość pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym — stwierdza, że warunków tego uczestnictwa inwalidom i osobom niepełnosprawnym nie zapewnia się jeszcze w stopniu należyłym. Sejm zwraca się zatem do Rządu o pilne przygotowanie odpowiednich aktów prawnych oraz podjęcie działań praktycznych w sferze gospodarki i administracji państwowej, które by zapewniły możliwość pełnego włączenia się inwalidów i osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego oraz przyjscia im z pomocą w zakresie zaspokajania ich potrzeb bytowych, socjalnych i kulturalnych.

W szczególności zapewnić należy pomoc i uprawnienia w celu zniwelowania utrudnień wynikających z ograniczenia sprawności inwalidów i osób niepełnosprawnych zarówno w stosunku do dzieci, jak i do dorosłych. Konieczne jest m.in. zapewnienie wzmoczonej pomocy pedagogicznej, dostosowanej do charakteru niesprawności, pozwalającej na wszechstronny rozwój osobowości, a w stosunku do niepełnosprawnych dzieci i młodzieży — zapewnienie uczęszczania do powszechnie dostępnych przedszkoli i szkół, zachowując dla dzieci, dla których jest to niezbędne z uwagi na ich upośledzenie, realizowanie obowiązku szkolnego w specjalnych placówkach oświatowo-wychowawczych.

Inwalidów i osoby niepełnosprawne należy otoczyć wzmoczoną opieką lekarską i zapewnić im korzystanie ze świadczeń rehabilitacyjnych już od urodzenia, co ma na celu usprawnienie lub zapobieganie pogłębianiu się niesprawności.

Trzeba zapewnić wszechstronną opiekę nad rodzinami niepełnosprawnymi oraz włączyć te rodziny w system rewalidacyjno-opiekuńczy. Niezbędne jest wyposażenie inwalidów w odpowiednie pomoce techniczne, umożliwiające wykonywanie czynności życia codziennego, pobieranie nauki i wykonywanie pracy zawodowej.

Inwalidom i osobom niepełnosprawnym zapewnić należy możliwość realizowania prawa do pracy, w zakresie odpowiadającym ich uzdolnieniom, kwalifikacjom i stanowi zdrowia. W tym celu zapewnić trzeba odpowiednie ich przygotowanie do pracy zawodowej, a także zatrudnianie w otwartych zakładach pracy, przy zapewnieniu dla tych zakładów odpowiednich preferencji, np. podatkowych. Szczególne zadania w tym zakresie spoczywają na spółdzielniach inwalidów, którym przyznane priorytety zaopatrzeniowe i finansowe powinny stwarzać pełne możliwości zwiększania miejsc pracy dla inwalidów.

Rehabilitacja oraz pełne zatrudnienie inwalidów powinny być podstawowymi zadaniami spółdzielczości inwalidów.

Inwalidom i osobom niepełnosprawnym należy zapewnić zaspokojenie innych podstawowych potrzeb życiowych, poprzez organizację służb środowiskowych oraz odpowiednie świadczenia socjalne, w tym renty dla inwalidów, także tym, którzy nigdy nie mogli podjąć pracy, a również pomoc w innych formach, konieczną dla zaspokojenia codziennych potrzeb bytowych, np. domową pomoc pielęgniarstwa, pomoc prawną itp.

Sejm podkreśla konieczność zapewnienia inwalidom i osobom niepełnosprawnym odpowiednich warunków

mieszkańczych, m. in. poprzez zaliczenie ich do osób mających pierwszeństwo w uzyskiwaniu mieszkań, wprowadzenie ułatwień przy ich zamianie, przyznawanie w uzasadnionych przypadkach dodatkowej powierzchni mieszkaniowej oraz dostosowywanie mieszkań do potrzeb inwalidów i osób niepełnosprawnych. Przy projektowaniu budynków mieszkalnych, jak również budynków użyteczności publicznej, powinny być brane pod uwagę potrzeby inwalidów i osób niepełnosprawnych.

Dla zapewnienia stałej dbałości o sprawy tej grupy obywateli Sejm uznaje za celowe powołanie przy Prezesie Rady Ministrów bądź przy Radzie Ministrów organu doradczego i opiniodawczego, stwarzającego płaszczyznę współdziałania w sprawach inwalidów i osób niepełnosprawnych, w postaci Rady do Spraw Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych, w skład której weszłyby przedstawiciele właściwych naczelnych i centralnych organów administracji państwowej, organizacji społecznych reprezentujących środowiska inwalidów i osób niepełnospraw-

nych oraz przedstawiciele nauki. Uznaje się też za uzasadnione utworzenie Centralnego Funduszu Rehabilitacji dla finansowania ośrodków rehabilitacji i produkcji sprzętu rehabilitacyjnego, tworzenia miejsc pracy chronionej organizowania i zapewniania innej pomocy dla inwalidów i osób niepełnosprawnych.

Sejm zwraca się do Rządu o przedstawienie propozycji realizacji programu rządowego dotyczącego inwalidów i osób niepełnosprawnych oraz odpowiednich rozwiązań legislacyjnych w tym zakresie.

Uznając potrzebę budzenia zainteresowania społeczeństwa problemami inwalidów i osób niepełnosprawnych, Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zwraca się do wszystkich obywateli, instytucji i organizacji, aby w praktycznej swej działalności przejawiały należytą troskę o potrzeby tej grupy ludzi i czyniły wszystko, co inwalidom i osobom niepełnosprawnym zapewni pełną integrację ze społeczeństwem.

Marszałek Sejmu: S. Gucwa